

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/169/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117222896
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7117222896.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Borisa Brondoša a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu O. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. X. XXX, zastúpeného JUDr. Jurajom Kusom, advokátom, so sídlom Námestie osloboditeľov 10, Michalovce, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 12. februára 2020, č. k. 22C/28/2017-556

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v časti napadnutého zamietavého výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 15.000,- eur od 28.4.2017 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania.

II. Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 15.000,- eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy v plnom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 70.000,- eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8% ročne od 28.04.2017 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania, na tom skutkovom základe, že žalobcovi bola v trestnom konaní spôsobená nemajetková ujma nezákonným rozhodnutím a to uznesením vyšetrovateľa zo dňa 16.01.2012, ČVS: PPZ-69/BPK-V-2011, ktorým mu bolo vznesené obvinenie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 Trestného zákona a skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 Trestného zákona. Trestná sadzba odňatia slobody za prvý skutok je 7 až 12 rokov a za druhý skutok 4 až 10 rokov. Proti predmetnému uzneseniu o obvinení žalobca podal sťažnosť, a to listom zo dňa 23.01.2012, ktorú prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry ich sťažnosť zamietol uznesením zo dňa 07.03.2012, sp. zn., VII/1 Gv 127/11-121. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry uznesením dňa 09.05.2016, sp. zn. VII/1 Gv 20/16/1000-4 trestné stíhanie zastavil, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Žalobca listom zo dňa 20.09.2016 požiadal Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 20.04.2017 dala právnomu zástupcovi žalobcu na vedomie, že žiadosť bola ako nedôvodná odmietnutá. Žalobca bol trestne stíhaný v čase od 16.01.2012 do 09.05.2016, čo je obdobie skoro 4 rokov a 4 mesiacov. Trestné stíhanie a hrozba vysokého trestu zanechalo u žalobcu trvalé následky na zdraví a spôsobilo mu to neopísateľnú psychickú traumu, o trestnom stíhaní žalobcu informovali médiá, policajné zložky, celá verejnosť, známi a rodinní príslušníci spájali meno žalobcu s korupciou, s

braním úplatkov a pozerali na neho ako na skorumpovaného colníka, ktorý zneužil svoje postavenie, a ktorý nahonobil majetok z nečestných zdrojov. Z dôvodu, že bol podozrivým, že spáchal zločin skrátenia dane a poistného a zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa, bol dočasne pozbavený výkonu štátnej služby, následne pod tlakom požiadal o uvoľnenie zo služobného pomeru v štátnej službe colníka, čím stratil stály príjem a ďalšie sociálne výhody v regióne, kde je vysoká nezamestnanosť. Žalobca si uplatňuje aj úroky z omeškania vo výške 8 % z istiny ročne podľa § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z., a to od 28.04.2017, teda dňom oznámenia, že žalovaný neuspokojí nárok na náhradu škody.

3. Prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku bezozvyšku vyšiel zo skutkových zistení zodpovedajúcich tvrdeniam žalobcu o postupe a o rozhodovaní orgánov činných v trestnom konaní a vo veci jeho trestného stíhania. Za preukázanú mal tiež skutočnosť, že dňa 31.1.2012 bol žalobca rozhodnutím Riaditeľa colného úradu Michalovce dočasne pozbavený výkonu štátnej služby colníka a súčasne mu bol priznaný služobný plat vo výške minimálnej mzdy, zvýšený o 10 % z priznaného služobného platu na každú vyživovanú osobu a že rozhodnutím Riaditeľa colného úradu Michalovce zo dňa 6.2.2012 bol žalobca ku dňu 31.3.2012 uvoľnený zo služobného pomeru na základe jeho vlastnej žiadosti zo dňa 18.1.2012. Podľa skutkového nálezu prvoinštančného súdu nezákonné rozhodnutie o vznesení obvinenia malo dopad na súkromný život žalobcu i na jeho spoločenské uplatnenie. Vyšiel pritom zo zistení, že skutočnosť, že sa voči žalobcovi viedlo nedôvodné trestné stíhanie, na ňom zanechalo následky, mal finančné a rodinné problémy, prišiel o prácu, ktorú vykonával viac ako 20 rokov a bola poškodená jeho povesť v malej obci, kde žil. Žalobca mal teda vážne problémy v osobnom a profesionálnom živote, ktoré pramenili v nezákonnom trestnom stíhaní jeho osoby. Uvedené útrapy sa preniesli aj na žalobcovu manželku. Uvedené skutočnosti prvoinštančný súd objektivizoval jednak výsluchom žalobcu a jeho manželky, ale aj svedkov E. Y., JA. Prvoinštančný súd nemal dôvod týmto svedkom neveriť a ich výpovede dostatočne preukazujú rozsah a závažnosť zásahu štátu a nezákonného trestného stíhania do práva na ochranu osobnosti žalobcu. Osobitne čo sa týka rozsahu narušenia vzájomných väzieb žalobcu s okolím, súd prvej inštancie poukázal na výpoveď svedka I. U., z ktorej je zrejmé, že svedok v čase vznesenia obvinenia žalobcovi pracoval na kriminálke v Košiciach, pričom žalobcu poznal ako čestného človeka, napriek tomu dôvodnosti trestného stíhania žalobcu uveril a aj po zastavení trestného stíhania s ním nechce nič mať, iba sa oficiálne pozdravia. Ide pritom o človeka, ktorému ako človekovi, ktorý pracuje v oblasti polície a vyšetrovania musia byť zrejmé dôsledky zastavenia trestného stíhania, a teda skutočnosť, že žalobca je nevinný. Ani nevina žalobcu však svedka neprimäla obnoviť vzájomné vzťahy, v takom rozsahu ako pred vznesením obvinenia. Z vykonaného dokazovania, z výpovedí žalobcu, svedkov, mal súd prvej inštancie za preukázané, že v živote žalobcu došlo k závažným následkom, a to z dôvodu, že trestné stíhanie malo negatívny dopad na osobný, rodinný stav žalobcu, jeho blízkych ale aj jeho profesijný život, a v konečnom dôsledku trestné stíhanie viedlo aj k tomu, že žalobca rozviazal služobný pomer. Súd prvej inštancie uvedené vyvodil z časovej súvislosti medzi vydaním Rozhodnutia riaditeľa Colného úradu Michalovce zo dňa 31.01.2012 o dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby colníka (žalobcu) na základe vznesenia obvinenia žalobcovi zo dňa 16.01.2012 a medzi Rozhodnutím riaditeľa Colného úradu Michalovce zo dňa 06.02.2012 o uvoľnení žalobcu zo služobného pomeru colníka na základe žiadosti žalobcu zo dňa 18.01.2012. Bol toho názoru, že ak by žalobcovi nebolo dňa 16.01.2012 vznesené obvinenie, nebol by dňa 18.01.2012 požiadal o uvoľnenie zo štátnej služby, a teda medzi vznesením obvinenia žalobcovi a podaním žiadosti o uvoľnenie zo štátnej služby existuje vecná a príčinná súvislosť s prebiehajúcim trestným stíhaním žalobcu. Súd prvej inštancie mal ďalej za preukázané z výpovedí žalobcu a svedkov ako aj z listinných dôkazov doložených žalobcom (mediálne články), že ďalšou veľmi významnou skutočnosťou, ktorá výrazne ovplyvnila následky súvisiace s trestným stíhaním, bola medializácia celého prípadu. Konanie žalobcu a ostatných obvinených bolo v médiách opísané v podstate ako nesporná vec, t.j. že pripravili štát o 22 miliónov eur. Z uvedeného je zrejmé, že spôsob a forma medializácie nepochybne prispeli k tomu, že verejnosť vnímala tieto informácie ako dôveryhodné a zaručené. Súd prvej inštancie vo vzťahu k dopadom nezákonného rozhodnutia na pracovné uplatnenie žalobcu vzal čiastočne do úvahy aj skutočnosť, že žalobca si po ukončení služobného pomeru nenašiel hneď adekvátne zamestnanie, mal finančné problémy, isté obdobie bol bez práce, pričom v súčasnosti vykonáva prácu doručovateľa za minimálnu mzdu, teda aj z tohto dôvodu sa zhoršilo jeho postavenie v spoločnosti. Napokon prvoinštančný súd skutkovo vyšiel tiež z toho, že žalobca pred uplatnením nároku na súde márne požiadal Generálnu prokuratúru SR o jeho predbežné prerokovanie.

4. Na takto ustálený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm. a), b) a f), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1 a 2, § 16 ods. 1 a 4, § 17 ods. 1 až 3 a § 27 ods.

1 zák. č. 514/2003 Z.z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na ich základe vo vzťahu k základu uplatneného nároku uzavrel, že žalovaná zodpovedá za žalobcom tvrdenú ujmu preto, že k jej vzniku došlo v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia. V závere o prítomnosti zodpovednostného titulu pritom súd prvej inštancie vyšiel z názoru, že uznesenie o zastavení trestného stíhania má účinky zrušenia uznesenia o vznesení obvinenia, a preto z hľadiska podmienok upravených v ust. § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. je potrebné naňho hľadieť ako na rozhodnutie zrušené pre nezákonnosť. Súd prvej inštancie odmietol obranu žalovanej, vystavanú na argumentácii o dôvodnosti vznesenia obvinenia voči žalobcovi. S oporou vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR (napr. 4 M Cdo 15/2009, 3 Cdo 194/2010) i Ústavného súdu SR a ČR (I. ÚS 554/2004, IV. ÚS 428/2005) v tejto súvislosti vyšiel z právneho názoru, že pre záver o nezákonnosti trestného stíhania nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní v konečnom dôsledku potvrdilo. Pri rozhodovaní o forme odškodnenia nemajetkovej ujmy a výške priznanej relatívnej satisfakcie súd prvej inštancie vo všeobecnosti vyšiel z toho, že vo výške peňažnej náhrady musia byť podľa ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. premietnuté tiež kritériá osoby poškodeného, jeho doterajšieho života a prostredia, v ktorom žil a pracoval, ďalej závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo, závažnosti následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosti následkov, ktoré vznikli poškodenému v jeho spoločenskom uplatnení. Konštatoval zároveň, že v prípadoch rozhodovania o výške nemajetkovej ujmy je podľa názoru Ústavného súdu SR (sp. zn. III. ÚS 754/2016) potrebné zohľadniť jednak povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a predovšetkým dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodenej osoby (následky v osobnostnej sfére poškodeného), ako aj okolností, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo. Za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí však súčasne najmä zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti. Nemajetková ujma má byť určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby, pričom výšku určuje súd s prihliadnutím na závažnosť spôsobenej ujmy. Na podklade týchto právno-teoretických východísk súd prvej inštancie v úvahách o primeranosti výšky peňažného odškodnenia žalobcu zohľadnil, že trestné stíhanie žalobcu malo negatívny dopad na jeho osobný, rodinný stav, jeho blízkych ale aj jeho profesijný život, pričom mal za preukázané, že trestné stíhanie viedlo aj k tomu, že žalobca rozviazal služobný pomer, keďže medzi vznesením obvinenia žalobcovi dňa 16.01.2012 a podaním jeho žiadosti o uvoľnenie zo štátnej služby zo dňa 18.01.2012 existuje vecná a príčinná súvislosť s prebiehajúcim trestným stíhaním žalobcu. Ďalej konštatoval, že žalobca bol dovtedy bezúhonný, a že u žalobcu prebiehalo trestné stíhanie v období stredného veku, keď v pozícii colníka odpracoval 22 rokov, bol pred dovŕšením 50, kedy mal vybudované meno, povesť, podľa hodnotení kolegov mal vybudované dobré meno, povesť spoľahlivého a poctivého človeka a v tomto období prišiel o prácu, stály príjem ako aj o dobrú povesť, čím prišli reálne vážne obavy o budúcnosť, obavy, či si nájde vhodnú prácu, a že dosiaľ vynaložené roky v práci v štátnej službe (22 rokov) vyšli úplne navivoč. Pri určení výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie vzal ďalej do úvahy aj dĺžku trestného konania (takmer 4 roky a 4 mesiace), počas ktorého (trestného konania) žil žalobca v neistote, povahu trestnej veci (hrozba nepodmienečného trestu odňatia slobody v trestnej sadzbe od 7 do 12 rokov), medializáciu veci, ako aj tú skutočnosť, že osobná sloboda žalobcu počas trestného stíhania nebola obmedzená a to, že si žalobca po ukončení služobného pomeru nenašiel adekvátne zamestnanie, mal finančné problémy a isté obdobie bol bez práce. Na podklade všetkých týchto úvah súd prvej inštancie dospel k záveru, že v okolnostiach prípadu je primeranou peňažná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,- eur, ktorú žalobcovi priznal a vo zvyšku jeho žalobu zamietol. Za omeškание žalovanej so zaplatením tejto náhrady súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi úroky z omeškания stotožniac sa s argumentáciou žalovanej, ktorá poukázala na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.11.2019 sp. zn. 2Co/54/2019, kde krajský súd konštatoval, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a až uplynutím takto určenej lehoty plnenia sa dlžník dostáva do omeškания. Napokon rozhodnutie o trovách konania prvoinštančný súd odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 C.s.p. výlučným procesným úspechom žalobcu v spore s tým, že vzhľadom na to, že rozhodnutie o výške nároku záviselo od úvahy súdu, čiastočné zamietnutie žaloby nepovažoval za jeho procesný neúspech.

5. Žalobca odvolaním napadol zamietavý výrok rozsudku (II), v časti, ktorý sa týka zamietnutia úrokov z omeškания s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti zmenil tak, že žalovaná bude povinná zaplatiť žalobcovi sumu 15.000,- eur spolu s úrokmi z omeškания vo výške 5% ročne zo sumy 15.000,- eur od 28.4.2017 do zaplatenia. V odvolaní žalobca nesúhlasil so

záverom súdu prvej inštancie, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia a až uplynutím takto určenej lehoty plnenia sa dlžník dostáva do omeškania, teda že ku dňu 28.04.2017 sa ešte žalovaná nemohla dostať do omeškania, lebo nebolo isté, či vôbec bude povinná náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch zaplatiť alebo nie. Zdôraznil, že odôvodnenie rozsudku v odvolaní napadnutej časti neobstojí, lebo je v rozpore so zákonom (citujúc ustanovenie § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013), ale aj s rozhodnutiami iných senátov Krajského súdu v Košiciach (5Co113/2019, 11Co 127/2016, 9Co 506/2015) ako aj v rozpore s inými rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR (1Cdo/133/2018, 4Cdo/48/2017, 7Cdo/262/2015, 2Cdo48/2010, 2Cdo/155/2011 a 7Cdo 253/2013), podľa ktorých je štát povinný nahradiť škodu najneskôr do 6-tich mesiacov odo dňa, kedy poškodený nárok riadne uplatnil podľa § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. a márnym uplynutím tejto lehoty sa štát ako dlžník zo zodpovednostného právneho vzťahu dostáva do omeškania a tak najneskôr odo dňa nasledujúceho po uplynutí 6-mesačnej lehoty ho postihuje povinnosť zaplatiť poškodenému veriteľovi tiež úroky z omeškania. Svojou odvolacou námietkou vytykajúcou nesprávne právne posúdenie veci žalobca podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnil odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. V odvolaní žalobcom formálne označené odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), d) a f) C.s.p. neboli podopreté konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami, ktoré by poukazovali na nesprávny procesný postup súdu, na prítomnosť inej vady konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo na nesprávnosť skutkových zistení, a tak podľa posúdenia odvolacieho súdu neboli tieto ďalšie odvolacie dôvody odvolateľom materiálne, a preto ani procesne účinne uplatnené. Odvolací súd v tejto spojitosti upriamuje pozornosť na záver vyplývajúci z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 90/2019 z 5. novembra 2019, v zmysle ktorého odvolací dôvod nemôže spočívať len na všeobecnom vyjadrení nespokojnosti s rozhodnutím bez bližšej špecifikácie vytykaných nesprávností v kontexte konkrétnych okolností prípadu. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 C.s.p. viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 C.s.p. dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

6. Žalovaná sa vo vyjadrení k odvolaniu stotožnila so spôsobom právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie a navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti potvrdil. Poukázala pritom na bod 26. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.10.2018 sp.zn. 7Cdo 100/2017, v ktorom odvolací súd konštatuje, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba splnenia; až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania, ako aj na ďalšie rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach a to rozsudok zo dňa 22.10.2019, sp. zn. 5Co/78/2019, rozsudok zo dňa 28.11.2019, sp. zn. 2Co/54/2019 a rozsudok zo dňa 19.03.2020, sp. zn. 2Co/186/2019, v ktorých sa odvolací súd stotožnil s uvedeným právnym názorom najvyššieho súdu. Právny názor vyjadrený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.07.2019, sp.zn. 4Cdo 48/2017, na ktorý v odvolaní poukazuje žalobca, považuje žalovaná za ojedinelý. V súvislosti so žalobcom uvádzanými konaniami týkajúcimi sa Silvie Gáborčíkovej (rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 12.10.2018, sp.zn. 37C/34/2017, bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 17.12.2019, sp.zn. 5Co/113/2019) a M. J. J. (rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 22.04.2015, č.k. 40C/175/2012-275, bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20.12.2017, č.k. 11Co/127/2016-354) je podľa žalovanej nevyhnutným uviesť, že vo veci rozhodujúce súdy sa ani v jednom z uvedených prípadov nezaoberali opodstatnenosťou priznania úrokov z omeškania, lebo ani v jednom z týchto prípadov ich žalovaná nenamietala.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§385 ods. 1 a contrario C.s.p.), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p. a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. a dospel k záveru, že nie je (odvolanie) dôvodné. Tento rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 26.5.2021 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu, pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p..

8. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku v napadnutej zamietavej časti týkajúcej sa nároku žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania, a preto v súlade s ust. § 387 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení ťažiskovo konštatuje, že dôvody, na ktorých podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie, považuje za vecne správne (§ 387 ods. 1 C.s.p.) a tiež úplné z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie oboma procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá C.s.p.). Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, reagujúc tým zároveň na podstatné argumenty žalobcu v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá C.s.p.), odvolací súd dodáva:

9. Vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

10. Súd prvej inštancie na zistený a daný skutkový stav použil správny predpis, správne ho aj vyložil a aplikoval, to znamená, z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní žalobcu.

11. Žalovaná v odvolaní správne právne argumentovala, že podľa ustálenej súdnej praxe povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia a jej odkaz v tejto otázke na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 100/2017 zo 17. októbra 2018 je výstižný a na prejedávanú vec plne použiteľný. Odvolací súd dodáva, že k rovnakému záveru dospel Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 1Cdo 15/97 z 24. júna 1998, ktorý bol uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 45/2000 a v rozsudku sp. zn. 6 Cdo 185/2011 zo 14. marca 2012. Konzistentne s týmito judikatórnymi výstupmi má aj odvolací súd za to, že rozhodnutie o povinnosti zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch má konštitutívne účinky a preto sa pred uplynutím paričnej lehoty určenej súdnym rozhodnutím žalovaná nemohla dostať do omeškania.

12. K nepublikovanému uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.07.2019, sp.zn. 4Cdo 48/2017 a právnemu názoru v ňom vyjadrenému, odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 115/2020 zo 06.10.2020, podľa ktorého jedno, prípadne dve nepublikované rozhodnutia môžu predstavovať otázku vyriešenú, teda otázku, o ktorej existuje ustálená rozhodovacia prax. Ak aj najvyšší súd mieni pod pojem ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu začleniť aj v príslušnej zbierke nepublikované rozhodnutia, musí byť rozhodovacia činnosť senátov najvyššieho súdu skutočne opakujúca sa. Len tak sa naplní záver, že ide o rozhodovaciu prax ustálenú. K tomu, že ide o rozhodovaciu prax ustálenú (a teda opakujúcu sa), by ďalej malo nasvedčovať to, že tieto nepublikované rozhodnutia sú verejne dostupné a ľahko dohľadateľné (najmä prostredníctvom internetu) aj pri bežnej lustrácii medzi rozhodnutiami najvyššieho súdu k danej právnej otázke, keďže ich je opakujúce sa množstvo. Ak by však takéto nepublikované rozhodnutia najvyššieho súdu neboli verejne dostupné a dohľadateľné (ako napr. žalobcom uvádzané rozhodnutie sp. zn. 4 Cdo 48/2017), nemožno ich považovať za ustálenú prax dovolacieho súdu. Ustálená prax musí byť zrejma nielen dovnútra (že o nej vie najvyšší súd, prípadne sporové strany), ale aj navonok (vo vzťahu k verejnosti). Ak nastane situácia, že najvyšší súd považuje určitý právny názor za ustálený, mohlo by to byť pre najvyšší súd impulzom na jeho publikáciu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Tým sa zároveň odstráni neistota týkajúca sa toho, či ide o právnu otázku v praxi dovolacieho súdu vyriešenú alebo nie (pozri aj I. ÚS 51/2020).

13. Pojem „otázka vyriešená“ treba vykladať v zmysle „vyriešená ustálene“; iná interpretácia v zásade neprichádza do úvahy. Na posúdenie, či ide o otázku už vyriešenú ustálene, treba potom aplikovať výklad najvyššieho súdu o ustálenej praxi dovolacieho súdu. Podľa najvyššieho súdu „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí

súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali.“ (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017, 6 Cdo 129/2017, 8 Cdo 33/2017).

14. Otázkou spočívajúcou v tom, čo možno považovať za „ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu“ sa zaoberalo aj občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu; výsledkom jeho rokovania bolo uverejnenie uznesenia najvyššieho súdu z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod číslom Rc 71/2018 (zošit 8), v zmysle ktorého do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR, a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. V zmysle tohto rozhodnutia možno za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu považovať aj len jedno rozhodnutie najvyššieho súdu, a to najmä keď názory dovolacieho súdu v tomto rozhodnutí nie sú prekonané.

15. V súvislosti so žalobcom uvádzanými konaniami týkajúcimi sa H. C. (rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 12.10.2018 sp.zn. 37C/34/2017 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 17.12.2019 sp.zn. 5Co/113/2019) a Ing. J. J. (rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 22.04.2015 č.k. 40C/175/2012-275 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20.12.2017 č.k. 11Co/127/2016-354) odvolací súd konštatuje, že v týchto veciach žalovaná nesprávnosť rozsudku v uvedenej otázke (priznania nároku na zaplatenie úrokov z omeškania z nemajetkovej ujmy) vôbec nenamietala, teda ani odvolací súd predmetné rozsudky súdu prvej inštancie v tejto časti vecne nepreskúmal.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uzatvára, že rozsudok je v napadnutom zamietavom výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 15.000,- eur od 28.4.2017 do zaplatenia, vecne správny, a preto ho v tejto časti a tiež v závislom výroku o trovách konania, majúcom právny základ v plnom procesnom úspechu žalobcu v spore (nepovažujúc správne čiastočné zamietnutie žaloby za neúspech, keďže rozhodnutie o výške bolo závislé od sudcovskej úvahy) procesným postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. potvrdil.

17. Podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

18. Podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.(2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

19. V odvolacom konaní mala žalovaná plný procesný úspech a preto jej v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný. Nakoľko však podľa obsahu spisu žalovanej v odvolacom konaní trovy nevznikli a ich vynaloženie nemožno ani rozumne predpokladať, odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania tak, že žiadnej zo strán nárok na ich náhradu nepriznal.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.)